

dříve sjednané, sám určuje výši zaopatřovacího požitku, ukládá je plnění jich zaměstnavateli i za dobu minulou. Pokud jde o službu, trvající určitý čas, poskytuje zákon sám požitky ty v určité výši, ukládá je prostě zaměstnavateli. Úmyslem zákonodárcovým bylo zajistiti bývalým zaměstnancům existenční minimum, pokud zaopatřovací požitky, jim vyplácené, nevyhovují požadavku tomu (§ 8), anebo pokud požitků těch nemají a nabyli na ně nároku podle tohoto zákona. Nutnost zakročení zákonodárce byla vyvolána mimořádnými poměry hospodářskými, způsobenými nepředvídanou válkou světovou, a doléhajícími na stranu hospodářsky slabší, t. j. na zaměstnance. Za tou příčinou mění zákonodárce soukromoprávní smlouvy učiněné o zaopatřovací požitcích i proti vůli zaměstnavatelově. Co platí o smlouvě, platí i o prohlášení shora uvedeném, ať bylo jednostranným projevem Jindřicha K-a nebo smlouvou mezi ním a dědicí Marka T-a. Prohlášení to nemůže vzhledem k uvedenému zákonu brániti vzniku právního nároku na zaopatřovací požitky ve prospěch žalobkyně, jsou-li ovšem dány ostatní podmínky toho. Zda a jaký vliv bude míti prohlášení to na výměru zažalovaných požitků, o tom nelze nyní rozhodovati, a nezáleží proto na tom, zda bylo platem za uvedené požitky po příp. za vzdání se jich.

Čís. 2083.

O škodlivém (§ 1118 obč. zák.) užívání lázeňského podniku pachtýřem lze mluvit pouze tehdy, mělo-li v zápětí pokles v návštěvě hostů.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1922, Rv I 1410/22.)

Žaloba, již domáhal se majitel lázní na pachtýři zrušení pachtovní smlouvy pro špatnou správu lázní, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

V § 1118 obč. zák. ustanoveno, že pronajímatel může se domáhati předčasného zrušení nájemního poměru, když nájemce užívá věci v nájem dané způsobem značně škodlivým. Z doslovu tohoto zákonného ustanovení vyplývá, že podmínkou předčasného zrušení nájmu jest škoda, působená pronajímateli, aťsi škoda ta již vznikla neb ať se jí lze v budoucnosti důvodně obáhati, musí to však býti škoda hmotná, ideální škoda nestačí. Škodou rozuměti jest zde zhoršení věci, které přesahuje ono zhoršení, které bývá spojeno o obvyklým pravidelným užíváním nájaté věci. V našem případě se jedná o nájem lázeňského podniku. Pronajímateli záleží z pravidla hlavně na tom, aby lázeňský podnik byl tak veden, by počet hostů a s nimi spojený příjem z lázeňského podniku se neumenšoval, nýbrž pokud možno zvyšoval, tak aby mohl požadovati buď stále stejně vysoké nájemné (pachtovné) z podniku toho, aneb aby se dalo odvodniti jeho zvýšení. Zda a jak jsou hosté spokojeni s obchodním vedením lázeňského podniku a restaurace s ním spojené, dotýká se pronajímatele teprve v druhé řadě a to jen potud, pokud by špatné obstarávání restaurace mělo v zápětí úbytek návštěvníku lázní a tím

i zmenšení výnosnosti lázní. Jen v tomto případě by se mohlo mluvit o škodlivém užívání lázeňského podniku, t. j. o užívání škodlivém pro pronajímatele. Když však je nesporno, že žalovaný vedl lázeňský podnik v roce 1920 a je zjištěno, že sice se vyskytly a byly prokázány některé závady ve vedení tom, avšak je dále nesporno, že r. 1921 byla návštěva lázní těch nicméně ještě četnější nežli r. 1920, neutrpěl pronajímatel lázní žádné škody, výnosnost lázní neklesla, nýbrž naopak stoupla a nelze proto mluvit o tak značném škodlivém užívání (vedení) lázeňského podniku, aby to odůvodňovalo okamžité, předčasné zrušení poměru nájemního, jaké má na zřeteli zajisté jen v důležitých případech § 1118 obč. zák.

Čís. 2084.

Pokud jest svědecký výslech způsobilým prostředkem k osvědčení.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1922, R II 443/22.)

Žalobcově žádosti za povolení zajišťovací exekuce soud první stolice vyhověl, rekursní soud ji zamítl. Důvody: Žalující strana byla podle § 370 ex. ř. povinna, soudu důvody pro povolení zajišťovací exekuce podle § 274 c. ř. s. a § 78 ex. ř. osvědčiti. Jmenovala ovšem několik osob za svědky, avšak tyto bydlí vesměs mimo obvod okresního soudu v sídle sborového soudu, u něhož byl návrh podán, takže by bývalo podle § 328, čís. 2 a 3 c. ř. s. účelno, dáti je vyslechnouti dožádaným soudem. Je tedy jasno, že tyto důkazy ihned provedeny býti nemohly a že se proto k osvědčování podle § 274 c. ř. s. nehodí. Proto měl soud první stolice pro nedostatek nutného osvědčení návrh na zajišťovací exekuci zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

§ 370 ex. ř. činí povolení zjišťovací exekuce odvislým na osvědčení, že by jinak dobytí přisouzené pohledávky bylo zmařeno, nebo podstatně stíženo. Dle § 274 c. ř. s. a 78 ex. ř. lze osvědčení provést, vyjma důkazu výslechem stran, všemi průvody, pokud jen lze jich bez odkladu použiti. Nabízí-li tedy vymáhající věřitel osvědčení svědky, musí svědky buď k soudu přivésti, nebo se nabídnouti, že je k soudu k nařízenému roku přivede. Důkaz svědecký, jenž by měl býti proveden soudcem dožádaným nehodí se k osvědčení (Klein. Vorlesungen str. 169). Ač vymáhající věřitel navrhnul zjišťovací exekuci u krajského soudu v Olomouci, vedl nicméně k osvědčení vesměs svědky, bydlící v Mor. Šumperku, a nenabídl se, že je k soudnímu výslechu do Olomouce přivede, tak že by dožádáním jich výslech proveden býti musil. Z toho vidno, že tento důkaz svědecký se k osvědčení nebezpečí, v § 370 ex. ř. předpokládaného, nehodil. Jinakého osvědčení vymáhající strana nenabídla a o nějakých sporech a exekucích, proti povinné straně zahájených, se v návrhu exekucním nezmínila, takže zůstalo zmíněné vymáhajícím věžitelem tvrzené nebezpečí